

OSNUTEK ZAKONA O ZAGOTAVLJANJU ZEMLJIŠČ ZA NAMENE IZVAJANJA RAZISKOVALNIH IN IZOBRAŽEVALNIH PROCESOV S PODROČJA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA

UVODNA POJASNILA K ZAKONU

1. Namen in načela zakona

Osnutek Zakona o zagotavljanju zemljišč za namene izvajanja raziskovalnih in izobraževalnih procesov s področja kmetijstva in gozdarstva določa pravico javnih raziskovalnih in izobraževalnih zavodov, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija, ki izvajajo javno veljavne programe nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega izobraževanja, višješolskega izobraževanja, visokošolskega izobraževanja ali pa izvajajo raziskovalno oziroma znanstveno dejavnost s področja kmetijstva in gozdarstva do brezplačnega upravljanja s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči v obsegu, ki je potreben za izvajanje pedagoških procesov.

Javni zavodi morajo gospodariti s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči, ki jih imajo v upravljanju po načelu gospodarnosti in načelu preglednosti ter teh zemljišč ne smejo dati v najem oz. zakup.

2. Pravica do brezplačnega upravljanja zemljišč in kvote

Javni zavod ima pravico do brezplačnega upravljanja največ toliko kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, kot jih je določeno s pravilnikom (sprejme ga minister, pristojen za izobraževanje in znanost, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo) glede na naslednje kriterije:

- vrsta izobraževalnega programa,
- število izobraževalnih programov,
- število dijakov ali študentov,
- vrsta in obseg raziskovalnega oziroma znanstvenega dela, v primeru, da gre za javni zavod, ki izvaja raziskovalno oziroma znanstveno dejavnost.

3. Način in območje pridobivanja zemljišč v brezplačno upravljanje

Na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki jih imajo na dan uveljavitve tega zakona javni zavodi v zakupu oziroma v uporabi na podlagi koncesijske pogodbe od Republike Slovenije, pridobijo javni zavodi z dnem uveljavitve tega zakona pravico do brezplačnega upravljanja. Če s temi zemljišči javni zavodi ne dosežajo določene kvote zemljišč iz uredbe jih pridobivajo po naslednjem vrstnem redu:

1. iz prostih zemljišč v lasti Republike Slovenije;
2. iz zemljišč v lasti Republike Slovenije, ki so v zakupnem oziroma koncesijskem razmerju, po preteku teh pogodb, vendar le za pogodbe, katerih predmet je obseg zemljišč večji od 100 ha, in sicer v obsegu največ do pet odstotkov površine, določene v pogodbi.

Javni zavod lahko pridobiva dodatna zemljišča na območju:

- 15 km zračne razdalje od sedeža javnega zavoda oziroma enote tega javnega zavoda in
- 15 do 30 km zračne razdalje od sedeža javnega zavoda oziroma enote tega javnega zavoda, če gre za komplekse v velikosti 10 hektarov ali več.

4. Postopek pridobivanja zemljišč v brezplačno upravljanje

Javni zavod, ki ne dosega kvote, lahko zaprosi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije oziroma družbo Slovenski državni gozdovi, da ji zagotovi dodatna zemljišča.

5. Prenos lastninske pravice na Republiko Slovenijo

Zemljišča, ki jih imajo javni zavodi na dan uveljavitve tega zakona v lasti, prenesejo v last Republike Slovenije, javni zavodi pa na teh zemljiščih pridobijo pravico do brezplačnega upravljanja. Ta norma ne velja za univerze, se pa zemljišča, ki jih imajo univerze v lasti štejejo v kvoto.

6. Nadzor

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisa, izdanega na njegovi podlagi, opravljajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za šolstvo.

**ZAKON O ZAGOTAVLJANJU ZEMLJIŠČ ZA NAMENE IZVAJANJA RAZISKOVALNIH IN
IZOBRAŽEVALNIH PROCESOV S PODROČJA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA**

1. člen

(namen in vsebina zakona)

Ta zakon določa pravico javnih raziskovalnih in izobraževalnih zavodov, katerih ustanovitelj je Republika Slovenija, ki izvajajo javno veljavne programe nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega izobraževanja, višješolskega izobraževanja, visokošolskega izobraževanja ali pa izvajajo raziskovalno oziroma znanstveno dejavnost s področja kmetijstva in gozdarstva (v nadaljnjem besedilu: javni zavodi) do brezplačnega upravljanja s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči v obsegu, ki je potreben za izvajanje pedagoških procesov, načela, obseg in postopek pridobivanja zemljišč, nadzor ter kazenske sankcije za kršitve določb tega zakona.

2. člen

(pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

- kmetijska in gozdna zemljišča po tem zakonu so zemljišča, ki so v zemljiškem katastru po dejanski rabi opredeljena kot kmetijska oziroma gozdna zemljišča;
- upravljanje kmetijskih zemljišč po tem zakonu pomeni skrb za pravno in dejansko urejenost, investicijsko vzdrževanje, obremenjevanje s stavbnimi pravicami, dajanje stvarnega premoženja v uporabo in podobno;
- upravljanje gozdnih zemljišč po tem zakonu pomeni izvajanje ali oddajo in nadzor nad izvajanjem sečnje in spravila lesa, prevoz gozdnih lesnih sortimentov, opravljanje varstvenih in gojitvenih del ter vseh drugih del, ki so potrebna za zagotavljanje socialnih in ekoloških funkcij gozdov, pridobivanje in prodajo gozdnih dobrin, prodajo lesa in gozdno lesnih sortimentov ter gradnjo in vzdrževanje gozdne infrastrukture, razen vzdrževanja gozdnih cest.

3. člen

(odstop od zakona)

Za upravljanje s kmetijskimi in gozdnimi zemljišči po tem zakonu se ne uporabljajo določbe zakona, ki ureja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, zakona, ki ureja gospodarjenje z gozdovi v lasti Republike Slovenije in zakona, ki ureja stvarno premoženje države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

4. člen

(načelo gospodarnosti)

Pri upravljanju z zemljišči po tem zakonu je treba ravnati gospodarno, učinkovito in tako, da se uresničujejo namen tega zakona in cilji predpisov, ki urejajo kmetijska zemljišča, gozdove ter varstvo okolja in ohranjanje narave.

5. člen

(načelo preglednosti)

Z zemljišči po tem zakonu se upravlja tako, da se zagotavlja preglednost vodenja postopkov in sprejemanja odločitev v skladu z zakonodajo s področij kmetijstva in gozdarstva ter raziskovanja in izobraževanja.

6. člen **(prepoved dajanja v zakup ali najem)**

Zemljišč po tem zakonu ni dovoljeno dajati v najem oziroma v zakup.

7. člen **(pravica do brezplačnega upravljanja zemljišč in kvote)**

(1) Javni zavod lahko pridobi v brezplačno upravljanje največ toliko kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč, kot jih je določeno v tretjem odstavku tega člena.

(2) Za določitev potrebnega obsega kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč po podrobnejših vrstah dejanske rabe po predpisu, ki ureja evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jih javni zavodi potrebujejo za opravljanje dejavnosti iz 1. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: kvota), se upoštevajo naslednji kriteriji:

- vrsta izobraževalnega programa,
- število izobraževalnih programov,
- število dijakov ali študentov,
- vrsta in obseg raziskovalnega oziroma znanstvenega dela, v primeru, da gre za javni zavod, ki izvaja raziskovalno oziroma znanstveno dejavnost.

(3) Kvoto glede na kriterije iz drugega odstavka tega člena za posamezen javi zavod ob spremembi izobraževalnih in raziskovalnih programov oziroma vsaj vsakih pet let določi minister, pristojen za izobraževanje in znanost, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo.

8. člen **(način pridobivanja zemljišč v upravljanje)**

(1) Če javni zavod z zemljišči iz 14. in 15. člena tega zakona ne dosega kvote, se kmetijska oziroma gozdna zemljišča zagotavljajo po naslednjem vrstnem redu:

1. iz prostih zemljišč v lasti Republike Slovenije;
2. iz zemljišč v lasti Republike Slovenije, ki so v zakupnem oziroma koncesijskem razmerju, po preteku teh pogodb, vendar le za pogodbe, katerih predmet je obseg zemljišč večji od 100 ha, in sicer v obsegu največ do pet odstotkov površine, določene v pogodbi. Za ta del pogodbe se ne uporablja 31. člen Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D in 79/17).

(2) Javni zavodi se vpišejo v register nepremičnin v skladu z zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, kot upravljavec kmetijskih oziroma gozdnih zemljišč iz prejšnjega člena v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

9. člen **(postopek pridobivanja zemljišč)**

(1) Javni zavod, ki ne dosega kvote, lahko zaprosi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije oziroma družbo Slovenski državni gozdovi, da ji zagotovi dodatna zemljišča.

(2) Če javni zavod zavrne ponujena zemljišča, se ji za ponujeni obseg zemljišč kvota zmanjša.

(3) Če se kvota spremeni za več kot 10 odstotkov, lahko javni zavod zaprosi za dodatna zemljišča ali jih mora vrniti v upravljanje Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije oziroma družbi Slovenski državni gozdovi, vendar ne pred potekom obveznosti iz naslova skupne kmetijske politike.

10. člen **(območja pridobivanja zemljišč)**

(1) Javni zavod lahko pridobiva dodatna zemljišča na območju:

- 15 km zračne razdalje od sedeža javnega zavoda oziroma enote tega javnega zavoda in
- 15 do 30 km zračne razdalje od sedeža javnega zavoda oziroma enote tega javnega zavoda, če gre za komplekse v velikosti 10 hektarov ali več.

(2) Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije oziroma družba Slovenski državni gozdovi morata za namen izvajanja tega zakona redno preverjati obstoječa zakupna oziroma koncesijska razmerja na območjih iz prejšnjega odstavka.

11. člen **(nadzor)**

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisa, izdanega na njegovi podlagi, opravljajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za šolstvo.

12. člen **(pooblastila)**

Šolski inšpektor ima poleg pooblastil, ki jih ima po drugih predpisih s področja šolstva in splošnih predpisih, ki urejajo inšpekcijo, še naslednja pooblastila in pristojnosti:

1. pooblastilo: pregledovati kmetijska in gozdna zemljišča po tem zakonu, če se uporabljajo za namene izvajanja pedagoških procesov;
2. pristojnost: izreči ukrep prenehanja upravljavske pravice na zemljiščih, na katerih je bila ugotovljena kršitev tega zakona. V tem primeru se upravljanje prenese na Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije oziroma družbo Slovenski državni gozdovi.

13. člen **(kazenske sankcije)**

(1) Z globo od 5.000 do 100.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki zemljišč iz tega zakona ne uporablja za namene izvajanja pedagoškega procesa (1. člen tega zakona).

(2) Z globo od 500 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

14. člen **(prenos zemljišč v upravljanje)**

(1) Na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki jih imajo na dan uveljavitve tega zakona javni zavodi v zakupu oziroma v uporabi na podlagi koncesijske pogodbe od Republike Slovenije, pridobijo javni zavodi z dnem uveljavitve tega zakona pravico do brezplačnega upravljanja iz 7. člena tega zakona.

(2) Zakupne oziroma koncesije pogodbe za kmetijska oziroma gozdna zemljišča iz prejšnjega odstavka prenehajo po samem zakonu. Za kmetijska zemljišča javni zavod predlaga izbris zaznambe zakupa v zemljiški knjigi najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

15. člen
(prenos lastninske pravice na Republiko Slovenijo)

(1) Zemljišča, ki jih imajo javni zavodi, razen univerz v skladu z zakonom, ki ureja o visoko šolstvo, na dan uveljavitve tega zakona v lasti, v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona, prenesejo v last Republike Slovenije.

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona javni zavodi pridobijo pravico do brezplačnega upravljanja zemljišč iz prejšnjega odstavka.

(3) Če so zemljišča iz prejšnjega odstavka po namenski rabi stavbna, se določbe 16.a člena Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo, 56/10 – ORZSKZ16, 14/15 – ZUUJFO in 9/16 – ZGGLRS) ne uporabljajo.

16. člen
(Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije)

V Zakonu o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 19/10 – uradno prečiščeno besedilo, 56/10 – ORZSKZ16, 14/15 – ZUUJFO in 9/16 – ZGGLRS) se v 17.a členu črta naslednje besedilo: »ter tudi ne za kmetijska zemljišča, ki jih za izvajanje izobraževalnega procesa uporabljajo javni zavodi s področja kmetijstva«.

17. člen
(Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije)

V Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16) se 28. člen črta.

18. člen
(rok za sprejem pravilnika)

Minister, pristojen za izobraževanje in znanost, v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo in gozdarstvo, sprejeme pravilnik iz tega zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

19. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.